

Ата-аналарға арналған жадынама:
"Сенсорлық интеграция:
баланың дамуына қарапайым қадамдар"

1. Сенсорлық интеграция дегеніміз не?

Сенсорлық интеграция-бұл мидың сезім мүшелерінен алатын ақпаратты өңдеу және ұйымдастыру қабілеті. Ол бізге қоршаған әлемді түсінуге және оған жауап беруге көмектеседі.

2. Неліктен бұл маңызды?

Сенсорлық интеграцияның бұзылуы мыналарды тудыруы мүмкін:

- * Зейінді шоғырландыру қиындықтары.

- * Дыбыстарға, жанасуларға, қозғалыстарға жоғары сезімталдық немесе жоғары сезімталдық.

- * Үйлестіру және моторика мәселелері.

- * Эмоционалды қиындықтар(мазасыздық, агрессия).

3. Балаға қалай көмектесуге болады? Қарапайым жаттығулар мен ойындар

Тактильді жүйе үшін (жанасу):

- * Сенсорлық дорба ойындары:

Сөмкелерді әртүрлі материалдармен толтырыңыз (Жарма, құм, түймелер). Балаңызға ішіндегі нәрсені болжауға шақырыңыз.

- * Тактильді жолдар:

Әр түрлі текстуралы материалдардан (кілем, губка, көпіршікті орам) жол жасаңыз. Бала жалаң аяқпен жүрсін.

Вестибулярлық жүйе үшін (тепе-теңдік және қозғалыс):

- Өткеншекте тербелу:

Бұл теппе-теңдік сезімін дамытуға көмектеседі.

- Теңгерім тақтасы бар ойындар:

Бала тақтада тұрып, теппе-теңдікті сақтауға тырысады.

Проприоцептивті жүйе үшін (дене сезімі

Кеңістікте):

- * Доп ойындары:

Допты айналдыру, лақтыру және аулау үйлестіруді дамытады.

- * Қарсылық белдеулерімен жаттығулар:

Резеңке жолақтарды созу баланың денесін жақсы сезінуіне көмектеседі.

Көру жүйесі үшін:

- * Карточкалармен ойындар:

Айырмашылықтарды табыңыз, басқатырғышты жинаңыз, белгілі бір түсті заттарды табыңыз.

- * Жеңіл ойындар:

Көрнекі зейінді дамыту үшін фонарь немесе жарқыраған ойыншықтарды пайдаланыңыз.

Есту жүйесі үшін:

- * Музыкалық аспаптар:

Барабанда, маракаста немесе қоңырауда ойнау есту қабілетін дамытуға көмектеседі.

- * Дыбыстармен ойындар:

Не естілетінін тап (табиғат дыбыстарының, жануарлардың, тұрмыстық шулардың жазбалары).

4. Ата-аналар мен тәрбиешілерге арналған кеңестер

- * Сенсорлық орта жасаңыз:

Ойындар мен жаттығуларда әртүрлі текстурадағы, түстердегі және пішіндегі материалдарды пайдаланыңыз.

- * Үнемі сенсорлық үзілістер жасаңыз:

5-10 минуттық ойындар немесе жаттығулар баланың "қайта жүктелуіне" көмектеседі.

- * Баланы бақылаңыз:

Оған не ұнайтынын және ыңғайсыздықты тудыратынын байқаңыз және ойындарды оның қажеттіліктеріне бейімдеңіз.

5. Сенсорлық интеграцияның бұзылуының белгілері

- * Бала жанасудан аулақ болады немесе керісінше үнемі тактильді сезімдерді іздейді.

- * Биіктіктен қорқады немесе керісінше экстремалды қозғалыстарды жақсы көреді.

- * Қатты дыбыстарға немесе жарқын жарыққа шамадан тыс жауап береді.

- * Зейінді шоғырландыру қиынға соғады.

Егер сіз осы белгілерді байқасаңыз, маманға хабарласыңыз (невропатолог, психолог, кәсіби терапевт).

**"Сенсорлық интеграция:
баланың дамуына қарапайым қадамдар"**

**Ата-аналар мен тәрбиешілерге
арналған практикалық ұсыныстар**

- диалогтағы сенсорлық интеграция " (Улла Кислинг).
 - "теңгерімсіз бала" (Кэрол Сток Крановиц).
 - Сайттар:
 - сенсорлық интеграция: негіздері мен практикасы.
 - ата аналар мен тәрбиешілерге арналған ресурстар
7. Кеңес беру үшін байланыс
- Психологиялық-педагогикалық түзету кабинеті:

Қостанай облысы

Арқалық қаласы

Шақшақ Жәнібек көшесі 107

8/714-30/29060

<https://arkalykkppk.edu.kz/>

@PPTK_ARKALYK

Бұл жадынама сенсорлық интеграцияның не екенін жақсы түсінуге көмектеседі және баланы қолдауға арналған практикалық құралдарды ұсынады. Баланың үйлесімді дамуына көмектесу үшін ойындар мен жаттығуларды үнемі қолданыңыз.

Жадынама әзірлеушілер: Р. М. Капсемет, Н.В. Твердохлеб